

Fogorvosi anyagtan fizikai alapjai 9.

Mechanikai tulajdonságok 3.

HF:
4. fejl.:
36, 37

1

Fáradás

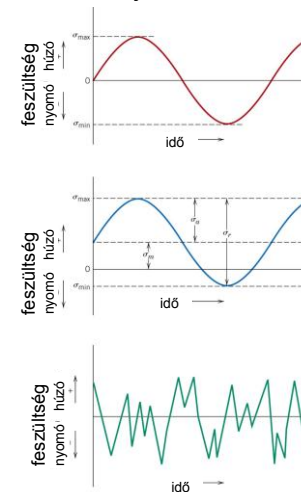
Hosszan tartó, ismétlődő terhelés

→ szerkezeti változások

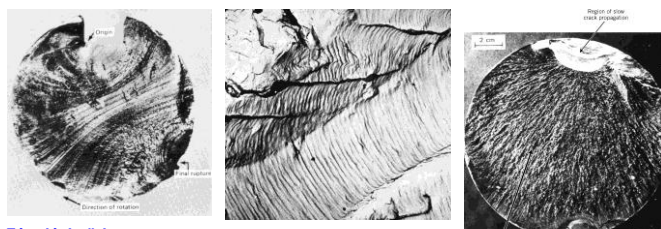
→ szilárdság csökken

repedések!

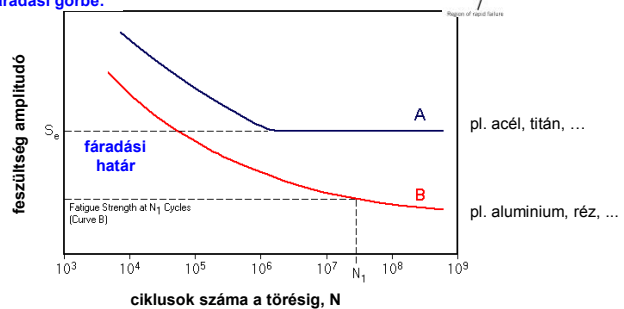
terhelési fajták:

2

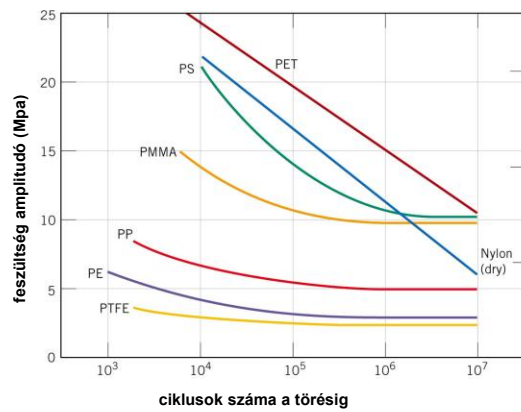
Fáradási görbe:

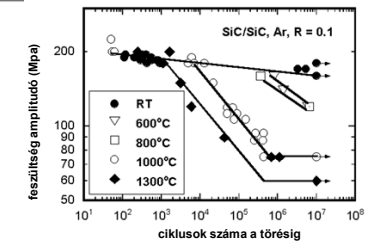
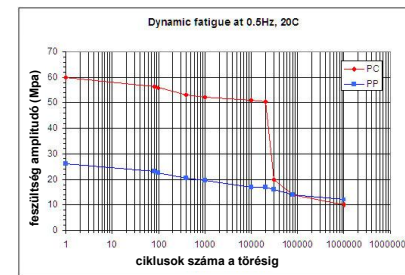
3

4

5

6

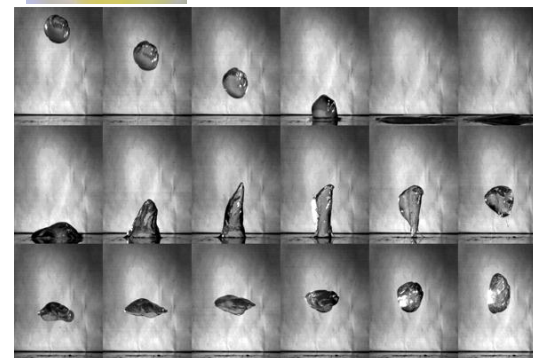
Kopás

Keménység!

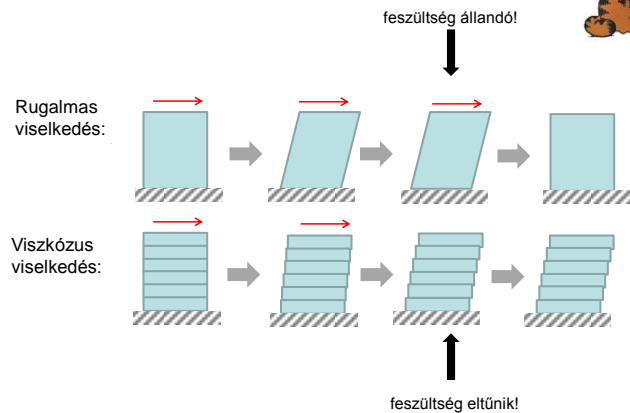
7

Viszkoelaszticitás

8

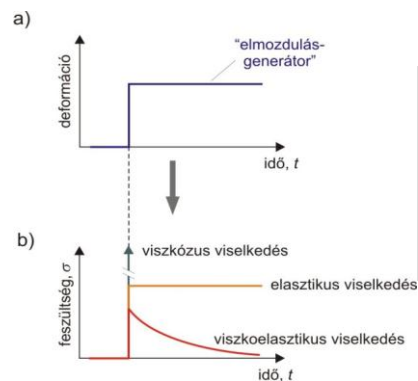
Rugalmas és viszkózus viselkedés összehasonlítása:

9

Viszkoelaszticitás

Pillanatszerű deformáció után:

Feszültségrelexáció:

$$\sigma = \sigma_0 e^{-\frac{t}{t_{rel}}}$$

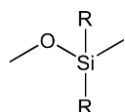
$$t_{rel} = \frac{\eta}{G}$$

relaxációs idő

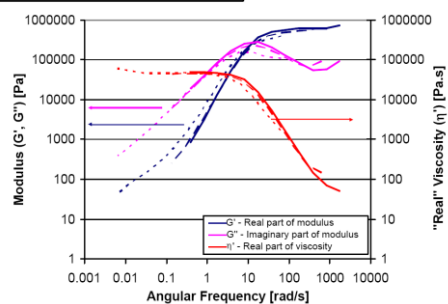
10

Például: gyurmalin

polidimetilsziloxán

PDMS	65%
Silica	17%
Thixotrol	9%
Boric Acid	4%
Glycerine	1%
Titanium Dioxide	1%
Dimethyl Cyclosiloxane	1%

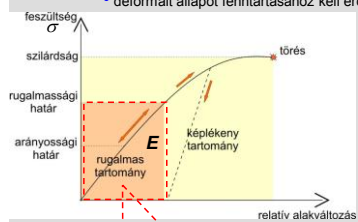

11

Emlékeztető:

Rugalmas viselkedés

- pillanatszerű
- deformált állapot fenntartásához kell erő

$$\sigma = E \epsilon$$

$$\sigma_{nyíró} = G \gamma$$

Hooke-test

Ideálisan rugalmas test

Viszkózus viselkedés

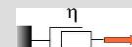
- időigényes
- a deformáció folyamatához kell erő

Newton-törvény:

$$\sigma_{nyíró} = \eta \dot{\gamma}$$

Newton-test

Ideálisan viszkózus test

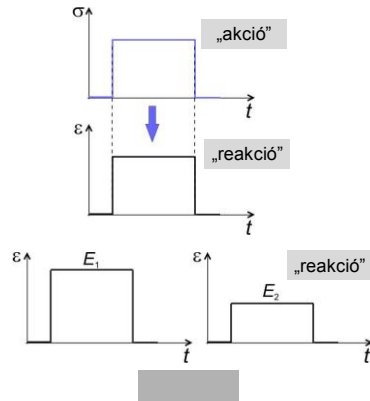
12

Ideálisan rugalmas test viselkedése

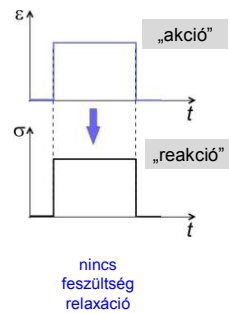

Hooke-test

Állandó erőhatás (feszültség) esetén hogyan változik a deformáció?

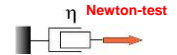
Állandó deformáció esetén hogyan változik a belső feszültség?

nincs feszültség relaxáció

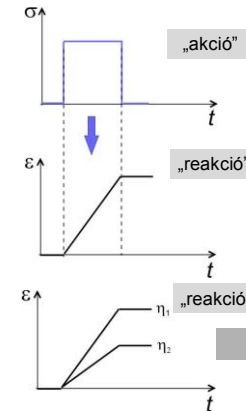
13

Ideálisan viszkózus test viselkedése

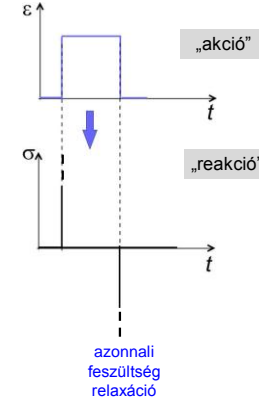

Newton-test

Állandó erőhatás (feszültség) esetén hogyan változik a deformáció?

Állandó deformáció esetén hogyan változik a belső feszültség?

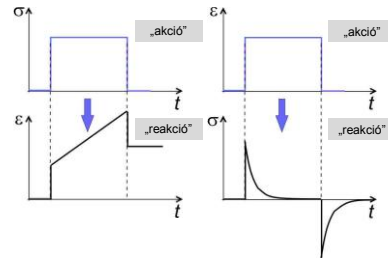
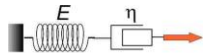

azonnali feszültség relaxáció

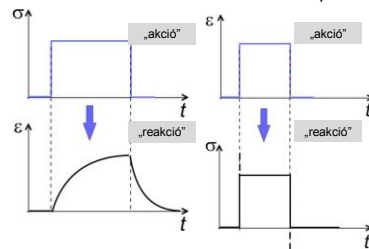
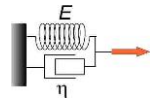
14

Viszkoelasztikus modellek

Maxwell-modell

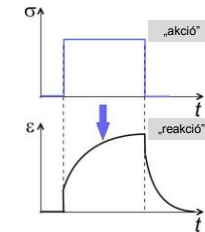
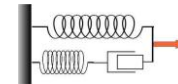

Voigt-modell (Kelvin-Voigt-modell)

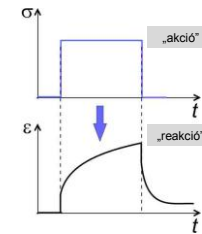

15

Standard lineáris modell

Burgers-modell

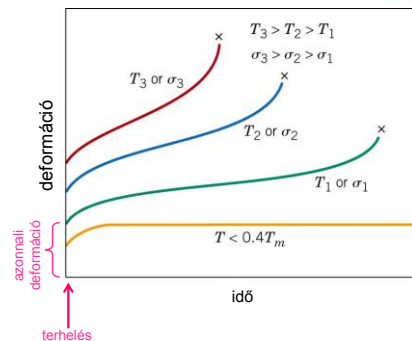
16

Kúszás

Hosszan tartó állandó terhelésnél
fellépő állandóan növekvő deformáció.

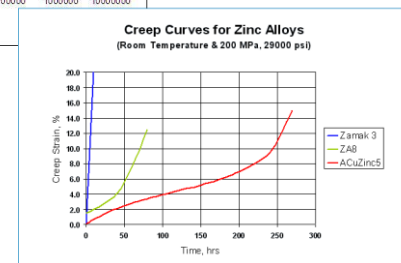
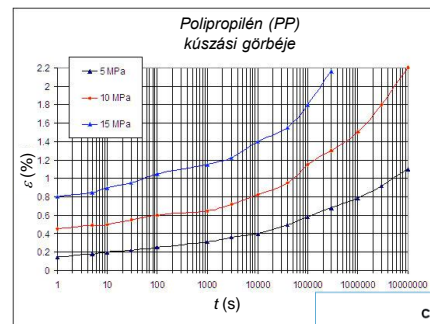
1-10⁷ s !!

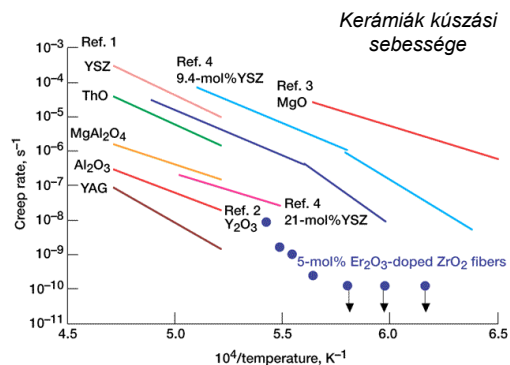
hőmérséklet!
pl. fémeknél
 $0.4T_o < T$

Modell: ?

17

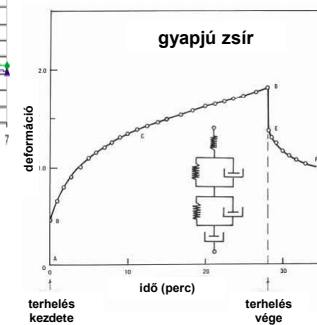
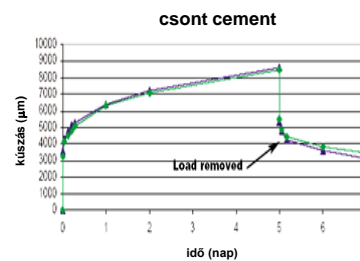
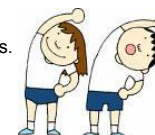
18

19

Relaxáció (recovery)

Erőhatás megszűnte utáni visszaalakulás.

20

Relaxáció

Állandó deformáció mellett fellépő csökkenés a belső feszültségben.

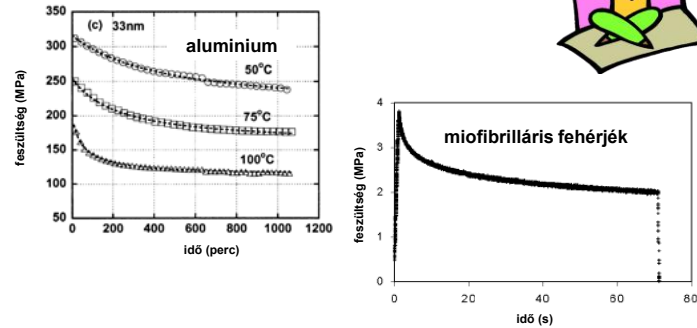
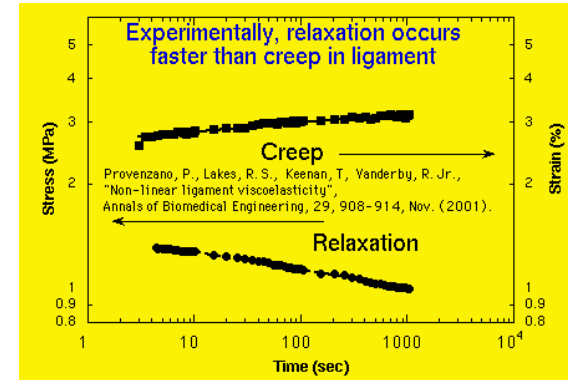

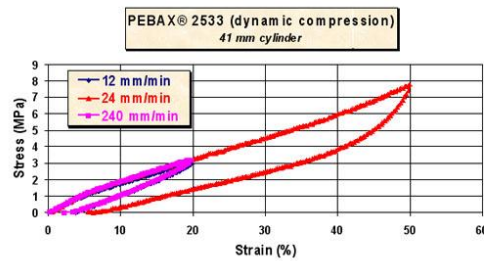
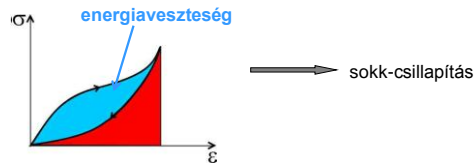
FIGURE 4. Original data of stress vs. time obtained by relaxation tests with films of MPNT.

21

22

Hiszterézis

23